

יעקב שרת / איש מאדים בגין בראש המערך

מכונת במקום אוכל

(המשך מעמוד 59)
הארוחה החמה היחידה שלהם ביום. מי שהרויחה, לעומת זאת, מהחלטתו של ברי כבזה לסגור את המפעל, היו ההתנחלתיים. בנסיף לציוד שכבר הועבר אליהן, הן עשויות להנות גם מהתקציב הכספי שהתפנה בעיקבות הסגירה באור-יהודה. עבור בוכבזה פתרה הסגירה סדרות רבות. הוא נפתר מהבעיות שסבבו את מיפעל ההזנה, ולא היה צריך להסריד את עצמו בתיקון הליקויים. בעוד הוא מאשים את קודמיו ביצירת המחבלים ומת-נער מאחוריות, ברור כי בתקופה שכיחן כראש-המועצה לא עשה דבר לתיקונם. החלטת הסגירה פתרה אותו מן השעוריה שהיתה יכולה להתעורר אילו נמשך המ-צב, ואילו משרד-הבריאות היה נוקט נגדו באמצעים המתאימים. אך למזלו של בוכבזה היה המשרד זקוק לציוד המיפעל,

המיסעדה הסגורה ליקויים חמורים

וכך הושקה הפרשה תמורת מכירת ה- ציוד בחצי חניג. העזרת הראשית למנהל מחלקת ה- או"ם, שושנה ימיני, הודתה כי לפי הור- את המר עסוקה עתה מחלקתה בהקמת כ-20 מיפעלי-הזנה בהתנחלויות. לדבריה נפלה ההחלטה על-כך עוד לפני שנתיים, בטרם הוחל בתוכנית הקיצוצים במישר, אולם הציוד הגיע להתנחלויות רק בחודשים האחרונים, ואם רצו לערוך חלוקה צודקת, ניתן היה להפנות לפחות חלק מהמשאבים לעיריות-פיתוח וליישובים-צוקה.

הסכמת משרד-החינוך לסגירת המיפעל באור-יהודה, מצביעה על יחסו למצבם של התלמידים הנזקקים לו. ילדי ההתנחלויות, הזוכות בלאו הכי במימון שמן, עניינו את זבולון המר יותר מילדי אור-יהודה. נת שושנה ימיני הושאר באור-יהודה ציוד מיטבח למיקרה שירצו לחדש את ההזנה. אך טענה זו מגוחכת לאור העובדה שח-די רייהאוכל בבתי-הספר רוקנו מצידום. ה- ציוד שהושאר אינו יכול להועיל במצב הקיים.

ראש-המועצה, שהיה צריך להיות הרא- שון שילחם נגד סגירת מיפעל-ההזנה, הוא שיוס את ההחלטה ותחם עליה במו ידיו. בעוד בוכבזה טוען כי מיפעל-ההזנה היווה ביובו, רכשה המועצה עבורו מכר- נית סובארן חדישה מדגם 1980, בהוצאה של 570 אלף לירות. אולם לבוכבזה אין כלל רשיון-נהיגה והמכונות עומדת ללא שימוש מתחת לביתו. לראש-המועצה צריך שתהיה מכונת, טען בוכבזה. כשאני צריך לנסוע, יש מי שינהג עבורי. לעומת זאת טוענת אשתו של בוכבזה כי היא משתמשת במכונת לצרכיה הפרטיים. בריונים מאנשי שלומו של בוכבזה שמי- רים על המכונת מכל מישר, ומנסים לנגוע מעיתונאים להתקרב אליה ולצלם אותה. תחת לדאוג להזנת התלמידים ול- תיקון הליקויים באור-יהודה, עסקו עתה בוכבזה בלימודי-נהיגה, כדי שיוכל להנות ממכוניתו החדשה.

יוסי היימן | (בשבוע הבא: מדוע חלה עליה בפשיעת הנוער באור-יהודה)

באגני ההחדרה התת-קרקעיים, ולא "יתחרט" על שביזו מיליונים נוספים בשאיבת עודפי מי הירמוך אל הכנרת, למקרה שאולי השנה בכל זאת לא תהיה שנת ברכה... זה מה שהיה לי להגיד על חלם-על-המים, ואין ספק שיש פה איזה טעות איומה ונוראה, שלי כמובן, מפני שכפי שכבר ידוע לכם, מהנדס אינני.

איך פרס

הפסיד אותי

אני לא שייך לאלה שתולשים את שערותיהם בגלל שהצביעו בבחירות האחרונות בעד ד"ש. אני סתם שייך לאלה שתולשים את שערותיהם; אמנם כן, כמו שאומר בגין, הרבה לא נשאר לי, אבל לעומת זה אוכל להזמין בקרוב תסרוקת, פרוע ומתול-תל". ד"ש, אילו קיבלה עוד פרוסה מעוגת הקולות, היתה עשויה ליצור עם "המערך" ממשלה שפויה, ובנסיבות חיוביות היו מתגלים בה הכוחות החיוביים. בכל אופן, זו היתה אפשר-רות. נכון, אפשרות שלא נתמשה — וענינו הרואות. ואף על פי כן, חרף כל שקרה, אסור להיוואש מן הסיכוי של קום "חבורה ראשונית" חדשה, שתרענן את הנוף הפוליטי ותנהיג אמות-מידה חברתיות חדשות בישראל. איך עושים את זה אינני יודע, אך לא על זה אני חושב עכשיו, אלא על הנטיה הנוברת להירעת מנסיבות נוסח ד"ש ולצדו, תחת זאת, בחיזוק האופוזיציה החזקה ביותר ל"ליכוד" — "המערך" — שהוא ככלות הכל המאגר העשיר ביותר, יחסית, באנשים שהם גם בעלי נסיון פוליטי וגם, חרף כל הפיחותים, "רציניים" יותר. ובכן יש נטיה גוברת שכזאת — היא משתקפת יפה בסקרים — ואפשר בהחלט להבין אותה, ואני לא אתוכח איתה, מפני עוצם עין ואוטם אף ומצביע אלף.

לא הספקתי לשקול ולטרוט וכבר ביצע שמעון פרס, יו"ר "העבודה", את התרגיל הרבני שלו. חבר פרס היקר! אם אתה סוציאליסט אינני יודע, אבל אתה פוליטיקאי, ואני שואל: מה הבחילות הזאת לחזר אחר הדתיים? לך לבחירות, תזע, תתאמץ, תקבל כמה מושבים שתקבל, ואז — רק אז — אם תמנה 80, תעשה אף ארוך לכולם; תמנה 50 — מכור מנסין ובלבד שתוכל להקים ממשלה (שכבר אמר שלום עליכם: "לעולם ימכור אדם כל אשר לו ובלבד שיהיה עשיר"); תקבל 59? זרוק אינו עצם למפד"ל, וסמוך עליה, היא תבוא!

אבל ככה, עכשיו, למכור פתאום את נשמתך לדתיים? ולהוליד שולל את הרפורמים? לא, לא יקירי, לא בקול שלי! אותו שמעון פרס גופא, בעל העיסקה המכוערת עם הדתיים, לא נח ולא שקט כל הימים הללו ועוד אנו טורחים בכל דכפין ובכל דצריך, יש הלה אל שולחנו, אותו שוחן שאומרים כי עליו הוא כותב לעת ארגיעה והשראת-עליון גם שירים, שלא לדבר על ספרים (אמר לי תמוז-שלום פרופסור מכובד באחת מאוניברסיטותינו, כי בספר האישים של שמעון פרס מתנוסס לו בין השאר מין סוסק-צימוק כזה: "אלתרמן מעולם לא הכיב אותי", ואוראז גמתיא אומר לקרוא אותו ספר בהזמנות ראשונה), וכתב חיבור — שפתיים יישק: "היושע ב'ינון כסמל הציונות המגשימה בנינו דוד ב'גוריון".

מילא דוד ב'גוריון, שהתלבט אם הוא כמשה בעתו או כיהושע ב'נון בשעתו, עד שתימרן את העניינים כך, שנעשה לו נס והיה קצת מעובר מזה וקצת מעובר מזה, אבל שמעון פרס, שזקוק כנראה מאוד להוכיח את שושלת-היוחסין משה-היושע-דוד (ב"ג) שמעון — מה לו ולעולם הרוח! האם לא די לו בירישת החומר? ובכן התיישב לו אותו שמעון בן דוד בן היושע בן משה אל אותו שולחו, וכתב, רבותי, חיבור שמיים חוברו חיבורים ופורסמו ברבים לא היה כזה לנביבות, לט-חיות, לרדידות לאולות ולגיוחן; ולמרבית חיפה וזראון, לא נמצא לימין הנ"ל שום חבר, שום ידיד, שיאמר לו: "הרף, שמעון, כי לא תהיה תפארתך על הכתובות הזאת, על הלמדנות הזאת!" — ואם אין לו חברים טובים, במיני דבר, נאמנים, גלויים ואמיצים — אויה חבורה תעמוד לנו שם בממש-לה, בהיכון שלטון "המערך" מחדש? לא, לא, לא הקול שלי! וכל מי שמתקשה לתת אמון בהגדרותי, ילך אצל "ידיעות אחרונות", יום ו' ג' חו"מ פסח-4.4.80, ייטווכה במו עיניו שדבר כזה אפשרי בכלל. ולמען לא תראונו כמתעתע, אעתיק לכם פה בזה מאשר יעלה המזלג, ולהמסתפק ינעם:

- × "דב"ג היה חסר סבלנות לגבי תולדותיו הגלותיות של העם היהודי."
- × "לב"ג יש חלק מכריע בהחזרת בכורת התנ"ך כמקור השראה עיקרי לתקופת תחייתו של עמנו."
- × "משה הגיע לשיאו במעמד הר סיני — מעמד מתן תורה."
- × "משה היה נביא. ב"ג מבליט שמה היה נביא, שיהושע — לא."
- × "משה מרד בעבדות — גיבש מחדש את העם — העניק לעם את תורת ה'."
- × "היושע היה הלוחם הגדול והמיישב הגדול."
- × "היושע עסק בקיבוץ גלויות ובמיזוג גלויות."
- × "ב"ג הדגיש, שיהושע השתמש בטקטיקות שונות..."
- × "היושע היה אבי הציונות המעשית." (זה האחרון קטל אותי).
- × איך אומר חברי דוד, מה מרקיש? "מעל פיסנת תולדות הא-וויים".

● "עכשיו אצביע בעד ה'מערך', ואפילו בגין יעמוד בראשו!"
● "גברת, אין יותר שאריות קטיפה — היום הכל הולך לכפיות!"
● "אחרי ד"ש מתו האלטרנטיבות ואחרי ידלין מתו ההכחות."
● "אם כל יהודי ישתין פעם אחת ביום בחוץ פתרנו את בעיית-המים של ישראל, ואם כל ערבי יתחיל להשתין באסלה גמרנו עם כל המים."

הוי. כנרת שלנו!

חלם, חלם אני אומר לכם, ולא על היבשה, אלא על המים! היום כל תינוק יודע, שמים זה חיים לא רק במשמע היחיד, אלא במשמע הכלל, במשמע הקיום הלאומי. היום כל אחד יודע, שמים זה לא רק חקלאות — וכבר הכרזו מומחי המים שלנו, שאין טיפת מים אחת ליישוב חקלאי נוסף, שנת ברכה או לא שנת ברכה — מים זה גם תעשייה. אז מי אני ומה אני, שאעמוד ואציע פה לקברניטי האומה החקלאית-תעשייתית שלנו, שישלטו במים לא רק בכוח המחיר, אלא, למשל, יוציאו צו, שבארץ מזרחית-כניונית ודלת-מישקעים כישראל לא יגדל אדם פיסת מידשה, אפילו הוא נכון לשלם להשקאתה במט-בעות זהב, ובוודאי יש דוגמות נוספות בתחום זה.

פה גם לא אפתח את התמיהה הנושנה על העובדה המרע-י שה, שהישראלים החכמים והמחוכמים מניחים לירדן, שמקור רותיו כידוע מצויים כך וכך עשרות מטרים מעל פני-הים, לזרם הלאה-ירדן-הלאה-זרם לכינרת, שכידוע נמצאת כך וכך מאות מטר מתחת לפני הים, על מנת להעלותם מעלה במש-אבות אדירות (צורכות חשמל) חזרה אל מעל לפני הים. ספק אם יש מקום אחד בעולם שנוהגים בו כך, והדברים ארוכים. אבל אתם אולי תבואו ותגידו לי: "חלמאי שכמותך, הלא דרוש לעם ישראל מאגר-מים רב-שנתי, ומה לעשות, אם מאגר-המים הטבעי שלנו נמצא מתחת לפני הים? טענות אל משה רבנו, בבקשה!" טוב ויפה. נניח שאין מאגר אחר, או מאגרים אחרים. ככלות הכל, אני לא מהנדס מים אלא סתם מקשן. נניח איפוא שגירה היא, שעם ישראל ישלם טבין ותקילין בעד העלאת מים לגובה של יותר מ-200 מטר — לאחר שהמים האלה כבר היו באותו גובה מדרך הטבע, ולא זו בלבד, אלא שקודם, כשעוד היו שם למעלה, ב"אצבע הגליל", הם היו מתוקים, ואילו כשהם זרמו להם הלאה זרום לכנרת, הם נמהלו בהם במעיינות המלוחים, והוסיפו כך וכך אחוזים של מיני חומרים מינרליים מיותרים. נניח שכן ברירה, וזהו זה לעולמי-עולמים (אתם מרגישים כמובן, שהמוח הבלתי-הנדסי שלי מתקשה לתפוש זאת).

אבל אם כבר מי הירדן זורמים להם לכנרת, מדוע, בהזדמ-נות חגיגית זאת, לא נרתום אותם לאיזה צינור אנכי, וכשיפלו להם בבתי-אחת איזה 200 מטר (כדי להימלה במלחים ולהי-שאב חזרה למעלה), יסובבו איזה טורבינה, או לפחות טחנת-קמח?

שימו לב: אם יש דבר שמשמח את עם ישראל בימים טרופים אלה, הרי זה הידיעה בחדשות, שהנה, הלילה, או ביממה האחרונה, הכנרת עלתה בכך וכך סנטימטרים, וכל סנטימטר של כנרת, כידוע לכל תינוק, הוא מיליוני מטרים מעוקבים של מים, מים חיים! והנה מה מתברר לנו פתאום? מתברר, שכמו שלכנרת יש "קו אדום" תחתון, שאם ירדו פניה למטה ממנו יהיה פשוט אוי ואבוי (ולא רק מפני שצינור רות היניקה של קיבוץ זה, או מכונן-שאיבה זה, יתחילו לשאוב אוויר, אלא גרוע מזה, מפני ששכבת המים של האגם, ש"לוחצת" על המעיינות המלוחים, המפכים בתחתיתו, תאבד ממשקלה עד שהללו יגבירו זרמתם, ו"יהמו" את הכנרת במלחים עד-איך-שימוש!), כך יש לכנרת גם "קו אדום" עליון, שאם פני המים יעלו מעליו יהיה אוי ואבוי (לאולם הקונצרטים של עין גב, ולכמה שדות של מושבאים בכנרת המושבה, ולכמה מסעדות ומלונות סטבריה)!

אז קודם כל מתחווה, שהכנרת, ככלות הכל, אינה מאגר אידיאלי, אלא הוא לוקה במגבלות חמורות ביותר. אבל שנית, אני שואל פה את עם ישראל: אנא, עם יקר ועני ופושט יד, שב וחשב כמה עלתה לך סנטימטר אחד של מים בכנרת (וכל סנטימטר גבוה יותר הוא מתוק יותר, כי הוא לוחץ יותר בחוזקה על המעיינות המלוחים שם למטה), סנטימטר ועוד סנטימטר ועוד סנטימטר — שעכשיו אנו משלחים אותם בכרכת האל הלאה ירדן הלאה זרום לים המוות — וכמה שווים לך אולם הקונצרטים של עין-גב, וכמה שדות של חקלאים עברים, וכמה מסעדות על הרציף של טבריה, ומדרונות של כמה בתי-מלון וכז' ורק אל תבואו אלי עם הסיפור על קברי גולדווינ שעתל על הכרפ. ברוך השם, אלה אינם קברי האבות והאמהות בחברון, אלא סתם קברים של יהודים כשרים ונחמדים, שאפשר להטריח את העצמות הטמונות בהם לקודה יתור גבוהה, ושום דבר לא יבולע לשירי רחל ולכתבי ברל.

אם מאגר אז מאגר! ותחת להשקיע משאבים ברכישת עוד משאבות-ענק שיספיקו לשאוב את הסנטימטרים שמעל "הקו האדום" העליון, לפני שהם יציפו כמה מינבים שדות (ולא די במשאבות, צריך גם להגדיל את ספיקת החשמל!), קומו והשקיעו אותם בפיצויים שמיים לכמה יהודים, ובהקמת כמה סוללות בריאות במקום שצריך, ועם ישראל לא יתנסה בשנה ברובה במחדל של זבזבו מיליוני מע"ק מים ומיליאודי לירות, שגם לא יהיו בשנה הבאה וגם חסרים כבר ברגע זה לירות.